

Vold mot kvinner i Norge

1. Rapporten fra komiteen viser at selv om Norge har kommet langt i forhold til kvinners rettigheter er det fremdeles langt igjen til faktisk likestilling. Utfordringene komiteen tar opp er spesielt knyttet til forekomsten av vold mot kvinner, det høye antallet frifinnelser og de lave strafferammene for overgriperne.
2. Kompetanse: Mye av hjelpen volds- og overgrepsoffer får er fortsatt ofte tilfeldig og person- og stedsavhengig. Det er behov for økt kompetanse, organisering og prioritering i hjelpeapparat og rettsapparat. Kompetansen om menns vold mot kvinner må styrkes i politi og hele rettsapparatet for å øke kunnskap og innsikt i voldsutsattes situasjon.

Dette gjennom obligatoriske kurs som bevisstgjør hvordan vanlige fordommer og holdninger om kjønn og seksualitet urettmessig kan påvirke avgjørelser i saker som omhandler menns vold mot kvinner. I tillegg bør bruk av DNA som bevis i voldtektssaker styrkes. Det bør opprettes et eget forskningsprogram ved Forskningsrådet som går spesifikt på tematikken og de grunnleggende årsakene til vold mot kvinner. Vi trenger også kjønnstatistikk som synliggjør vold mot kvinner.

3. Partnerdrap: Forskningen på partnerdrap er nå godkjent av NEM. Men vi ønsker fremdeles at regjeringen oppretter en havarikommisjon på hvert drap på kvinner. Besyttelsestiltak som besøksforbudet må evalueres.
4. Kvinner med minoritetsbakgrunn: Mange av kvinnene på krisesentrene har kommet til landet gjennom familieetablering med en norsk ektefelle. Vi anbefaler at 3-årsregelen, som er betinget av ekteskapet i forbindelse med oppholdstillatelsen for kvinner gift med menn bosatt i Norge, endres til et år, da mange av kvinnene forblir i et voldelig forhold i frykt for å bli sendt ut av landet. Tiden er overmoden for å skjerpe rettsikkerheten for denne gruppen.

5. Menneskehandel: Sexkjøpsloven som en normativ lov har gitt et stekt signal om at Norge anser kjøp av kvinners kropp som kriminelt. Samtidig inkluderer den ikke alle parter som oppnår profitt av sexindustrien, som f.eks. strippeklubber, pornografi og nettsider. Vi etterlyser også en uavhengig nasjonal rapportør på menneskehandel i Norge som jobber tett opp mot sivilt samfunn og regjeringen. Helsetilbudet til offer for menneskehandel må styrkes betydelig. Ofre for menneskehandel må få gratis behandling uten å stå på venteliste.
6. Krisesentrene: Mange krisesentre landet over har måtte sloss for sin overlevelse, kampen om budsjett penger, organisasjonsform osv. De fleste mindre krisesentrene er nå nedlagt. Krisesentrene må sikres en stabil og forutsigbar økonomi slik at de kan legge langsiktige planer for arbeidet sitt. Det er viktig at krisesentertilbudet ikke sentraliseres og at de små krisesentrene opprettholdes. Nærheten til et krisesentertilbud er med å øke volds- og trusselutsattes rettsikkerhet.
7. Overgrepsmottak: Overgrepsmottakene må lovfestes med nasjonale retningslinjer for finansieringen og avklaring av ansvarsforhold. Det skal være tydelige krav til kvalitet og kompetanse etter anbefalinger fra evalueringen. Vi foreslår at staten bør finansiere 50 % av driften og kommunene 50 %.
8. Kjønnblind politikk: Norge er nødt til å ha kjønnsbriller i mye større grad i arbeidet mot vold mot kvinner.

Norge kritiseres for manglende støtte til krisesentrene for kvinner, på bakgrunn av opprettelsen av krisesentre for menn uten tilstrekkelig belegg for behovet. Samtidig blir de mest sårbare og diskriminerte kvinnene glemt. Voldsutsatte kvinner med alvorlige psykiske- og/eller rusproblemer mangler et likeverdig og helhetlig krisesentertilbud, og krisesentrene er ikke tilstrekkelig tilrettelagt for kvinner med nedsatt funksjonsevne.

Det bør iversettes en utredning om krisesentertilbudet til menn, med fokus på behov, organisering, og om tiltakene har fungert ut fra lovens intensjon.

Krisesentersekretariatet ber om at krisesentrene består som kjønnede særtiltak for kvinner ut i fra lovens intensjon.

9. Forebygging:

Vi trenger en nasjonal strategi for forebygging av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner som inkluderer primær-, sekundær og tertiærforebygging.

En nasjonal kampanje om menns vold mot kvinner og vold i nære relasjoner må ha fokus på holdninger, kjønnsroller og stereotyping som gjør menns vold mot kvinner akseptabel, samt øke kunnskap og bevissthet om forskjellige typer vold og dens traumatiserende natur. På lik linje med andre nasjonale opplysningskampanjer må den ha en korresponderende forebyggingsstrategi og strategier på ulike nivåer (befolkningsstrategi, høyrisikostategi, lokalstrategi, nasjonalstrategi osv.). Dette krever betydelige ressurser, samt kompetanse.

Vi trenger en omfattende lov om forebygging av vold mot kvinner. Vi har lovbestemmelser som direkte eller indirekte øver innflytelse på forebyggende og helsefremmende arbeid. I de tilsammen 21 eksisterende lovene omtales ikke vold mot kvinner. Derimot omtales blant annet alkohol, tobakk, forurensing og strålevern. En omfattende lov om forebygging vil blant annet forplikte kommunene til å lage handlingsplaner.

10. Ratifisering av Europarådets nye konvensjon om forebygging og bekjempelse av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner vil være et viktig steg i retning.

**Innspill fra Krisesentersekretariatet i forbindelse med oppfølging av anbefalingene fra FNs
kvinnediskrimineringskomité 25. oktober 2012:**

Tilslutt ber vi om at regjeringen sikrer kvinner i Norge retten til et liv uten vold gjennom nødvendige finansiell og menneskelig ressursprioritering i årene fremover.